

Pritisak na vodeće rudarske kompanije da ubede investitore da su uključene u borbu protiv klimatskih promena povećava se iz dana u dan.

Zato je Rio Tinto ohrabrio ideju da njegov projekat litijuma Jadar kod Loznice u Srbiji predstavlja deo njegovog odgovora na poziv u borbu, nakon što je napustio posao sa ugljem. Ali borba za projekat, zasnovan na neobičnoj mešavini mineralizacije litijuma i bora, nije bio lak još od otkrića ležišta 2004. godine.

Glavni problem bio je određivanje rute za obradu neobičnog miksa, što je Rio konačno zaokružio u svom centru za tehnički razvoj u Melburnu.

Jedno vreme je izgledalo kao da se otvorio put za Jadar, zahvaljujući procesu proboja čiji je vrhunac bio spoznaja da će litijum-jonske baterije podržati revolucija električnih vozila.

Cene litijuma su potonule, što je doseglo vrhunac krajem 2017. godine, jer je postalo jasno da će isporuka, na čelu sa proizvođačima spodumena u Zapadnoj Australiji, preplaviti tražnju za novim električnim vozilima i bum skladišta obnovljivih izvora energije.

To je dovelo do velikog potresa na tržištu litijuma, bez obzira na situaciju u kojoj se snabdevanje litijumom mora nastaviti kako bi se zadovoljila potražnja posle 2023. godine prema većini projekcija.

U martu ove godine, nekih 15 meseci posle potresa, Rio je objavio da ostaje uzbuđen zbog mogućnosti projekta Jadar.

Šef kompanije za razvoj i inovacije, Stephen McIntosh, rekao je da baza resursa projekta „ima potencijal da podrži aktivnosti u periodu od 50 do 100 godina“.

„Očigledno da je sam litijum nešto o čemu ćemo kao organizacija morati da donesemo odluku. Mi ćemo podneti projekat investicionom komitetu i taj trenutak se bliži“.

Upravo u ovom kontekstu Rio mora da odluči da li će se upustiti u projekat Jadar ili ne, znajući u potpunosti da Srbija želi investiciju i čast da bude domaćin novoj i „zelenoj“ industriji.

Prema najnovijim izjavama čelnog tima Ria, konačna investiciona odluka o razvoju projekta, vrednom milijardu dolara, mogla bi biti usvojena u novembru sledeće godine.

U skladu sa tim, prva proizvodnja bi mogla početi krajem 2023. godine, baš kada se očekuje da će trenutna prevelika ponuda litijuma biti okončana.

Specijalista za snabdevanja baterijama Benchmark Minerals sumira u nedavnom pregledu za drugi kvartal ono što naziva paradoksom trenutne cene litijuma.

„Iako se odgovor snabdevanja odnosi na relativno mali rast danas, još uvek je daleko od zadovoljenja potreba sutrašnjeg širenja električnih vozila“, navodi konsultant.

Kao rezultat, trenutni pad cena ne odražava rastuću verovatnoću drugog velikog deficita do

početka 2020-ih, stvarajući trenutnu „varljivu priču u pogledu cena akcija i okolnih tržišta“. Prema mišljenju Benchmarka, planirana izgradnja mega-fabrika baterija dolazi do kapaciteta od blizu dva teravata do 2028. godine.

„Da stavimo u kontekst, to bi značilo 1,5 miliona tona litijuma, samo iz ovih operacija ako bi dostigle pun kapacitet, u poređenju sa ukupnom tražnjom za litijum-jonskim baterijama od 150.000 tona ekvivalenta litijum-karbonata (LCE) u 2018. godini“, navodi se.

„Neće svi novi pogoni stići na tržište i na očekivanom nivou kapaciteta, ali bez obzira na to, videće se promena u stopama potrošnje. Da bi se dostigla potrošnja, tržište litijuma mora prevazići trenutni jaz između kratkoročne i dugoročne realnosti u pogledu cena litijuma.“

To je za Rim vrlo povoljno jer pristupa odlučivanju o Jadru. Međutim, vlada takva zabrinutost zbog prevelike ponude litijuma, i trenutno ne bi bilo iznenađenje ako Rio odloži donošenje odluke o projektu za nekoliko godina.

Međutim, Jadar ima nešto drugo što mu ide u prilog – dvostruki prihodi koji će poticati od proizvodnje litijuma i borata. Uzimanje borata kao kredita trebalo bi osigurati da Jadar bude među proizvođačima litijuma sa najnižim troškovima.

Koliko je cena niska neće biti poznato sve dok Rio ne dovrši studiju izvodljivosti o razvoju projekta Jadar.

Dakle, može se pretpostaviti da će Rio pažljivo upravljati uvođenjem Jadra na tržište, verovatno tako što će postepeno smanjiti postojeću proizvodnju kako bi prilagodio pritisak na tržište litijuma, gde bi nagrade mogle biti mnogo veće ako nastupi revolucija električnih vozila, kao što se očekuje.

Izvor: miningnews.net